

Горник В. Г.,

*доктор наук з державного управління, професор,
директор Навчально-наукового інституту управління,
економіки та природокористування*

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

Нищенко С. В.,

аспірант

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЙНОВИХ ВІДНОСИН

Результати будь-якого наукового пошуку багато в чому визначаються правильною методологією. Різні цілі та завдання, а також прийоми та способи дослідження, обрані вченими при аналізі одного і того ж явища, зумовлюють неоднакові результати та, відповідно, різні висновки, їх теоретичну та практичну значимість. Підбір методологічного інструментарію до дослідження державного регулювання майнових відносин, можливо, є однією із головних недостатньо досліджених проблем. Відповідно вивчення державного регулювання майнових відносин необхідно починати з чіткого розуміння методологічних основ, на підставі яких будуватиметься дослідження.

В даний час у науці публічного управління, коли реальність отримала орієнтацію на принцип плюралістичності, звернення до поліметодологізму [1], однією з актуальних проблем є встановлення державного регулювання майнових відносин на єдиних методологічних засадах. Різноманітність відносин та проблем зумовлює використання з метою їхнього наукового дослідження комплексу методів пізнання філософського, загальнонаукового та спеціально наукового рівнів.

Так, філософсько-світоглядні підходи визначають саму стратегію дослідження, його загальну спрямованість, орієнтують на знаходження, відбір, накопичення цілком визначених у соціально-змістовному відношенні фактів і, нарешті (що, можливо, саме головне), зумовлюють характер оцінювання (інтерпретації) отриманих результатів дослідження [2]. Цивілістична доктрина, по суті, завжди використовує діалектичні прийоми при встановленні сутності того чи іншого

правового феномену, визначення поняття, відокремлення його від суміжних понять, пошуку єдності та диференціації тощо.

Саме діалектика дозволяє розглядати явище в цілому та вроздріб, загальне та особливе (з проведенням класифікації), у статичності та динаміці та інше. Дослідження обумовлює необхідність використання з урахуванням загального світоглядного підходу комплексу загальнонаукових методів, тобто опору на фундамент загальнонаукової методології – загальні категорії та принципи пізнання, вироблені філософією науки та загальною філософією. Це зумовлено тим, що метод філософської діалектики реалізується за допомогою інших методів дослідження, а саме: методу діалектичної логіки, методів аналізу та синтезу, методів абстрагування та узагальнення (конкретизації), методів дедукції та індукції, історичного методу, порівняльного методу, методу систематизації, методу класифікації та інших.

Якщо використання діалектичного методу дозволяє досліджувати проблеми цивілістики у поступовій динаміці суспільно-історичного розвитку, а метафізичний рівень аналізу розкрити вчасну сутність майнових відносин, то загальнонаукові методи ніщо інше, як базові архітектонічні процеси, які забезпечують інтелектуальну діяльність людини, його пізнання навколишньої дійсності та встановлення достовірності суджень про неї. За допомогою загальнонаукових методів та заснованих на них прийомів та засобів дослідження майнові відносини можна розглядати як складну соціальну систему, що дає можливість встановити її основну системоутворюючу ознаку та з'ясувати її правову природу, об'єктивні процеси, що у ній відбуваються, визначити місце та призначення взаємопов'язаних елементів даної системи, розглянути їх видову різноманітність, а також простежити хід вирішення проблем забезпечення майнових відносин.

Конкретизація дослідницьких цілей та завдань, що визначається предметом дослідження державного регулювання майнових відносин, зумовлює використання певного набору спеціальнонаукових методів. У загальному підході, по-різному згруповані і по-різному поійменовані, пропонуються неоднакові переліки конкретнонаукових (приватнонаукових), спеціальних та інших методів, які можуть застосовуватися у процесі дослідження явищ і понять [3]. У якості базового може бути прийнятий перелік конкретнонаукових або прикладних методів, який включає: метод структурно-функціонального аналізу (системно-функціональний метод); системно-структурний метод; метод моделювання; метод прогнозування; статистичні та математичні методи; догматичний метод; історичний та логічний методи; метод сходження від абстрактного до конкретного та від конкретного до

абстрактного; конкретно-соціологічні методи. Вибір відповідних методів дослідження визначається як загальним баченням сутності проблем державного регулювання майнових відносин, так і концептуальними основами аналізу характеру та особливостей державного регулювання майнових відносин на сучасному етапі розвитку цивільного законодавства.

Таким чином, наукове дослідження державного регулювання майнових відносин потребує систематизації та конкретизації використання методологічної бази у межах конкретної програми дослідження. У свою чергу, програма наукового дослідження повинна будуватися з урахуванням предмета дослідження на основі домінуючого певного методологічного підходу (підходів).

При цьому при реалізації програми наукового дослідження слід враховувати такі загальнометодологічні постулати, як: об'єктивна обумовленість обраних методів дослідження його предметом; необхідність встановлення єдиної істини, ймовірність якої можна довести та перевірити за допомогою певного об'єктивного критерію; неодмінним показником прийнятності, евристичності певного дослідницького підходу (методу) має бути його здатність сприяти виявленню, розкриттю соціальної сутності досліджуваних явищ.

Список використаних джерел:

1. Gold J. R., Ward S. V., Perkins H. C. Place promotion: the use of publicity and marketing to sell towns and regions. *Journal of rural studies*. 1996. Vol. 2, no. 12. P. 202.
2. Bailey J. T. *Marketing Cities in the 1980s and Beyond*. Cleveland : American Economic Development Council, 1989. 57 p.
3. Kotler P. *Marketing places: attracting investment, industry, and tourism to cities, states, and nations: attracting investment, industry and tourism to cities, states and regions*. New York : Free Press, 1993. 320 p.